

Pratarmė

Šis teminis *Collogia* numeris skirtas prozininkui Juozui Apučiai (1936–2010), svarbiai XX a. antros pusės lietuvių literatūros figūrai, turėjusiai lemtingos įtakos pasakojimo modernėjimui, literatūros kanono kokybei, asovietinės laikyosenos formavimui. Viktorijos Daujotytės introdukcija, penki straipsniai apie rašytojo kūrybą, penki iki šiol neskelbti atsiminimai „Publikacijų“ skiltyje sudaro rašytojui skirtą bloką, atskleidžiantį laiko poveikį klasikos vertybėms, vėlyvojo sovietmečio legitimumo ribas, kalbantį apie estetinius Apučio atradimus ir jo asmenybės išskirtinumą. Šeštasis numerio straipsnis analizuoja literatūros muzikalizavimą Kosto Ostrausko dramose.

Pagerbdami prof. habil. dr. Algio Kalėdos atminimą publikuojame paskutinį jo paties parengtą darbą apie Aputį ir Dalios Satkauskytės recenziją jo monografijai apie Kornelijų Platelį. Recenzijų skiltyje Donata Mitaitė dar vertina istoriko Mindaugo Tamošaičio studiją apie Eugenijų Matuzevičių ir pasigenda joje literatūrinio segmento, Elžbieta Banytė jaunosios kartos žvilgsniu perskvarbo Ellen Hinsey pokalbių su Tomu Venclova knygą *Nelyginant šiaurė magnetą*, Antanas Šimkus aktualizuoja anksčiau išleistą Valdemaro Kukulo monografiją apie poetą Paulių Širvį.

Poleminėje rubrikoje „Nuomonių domino“ istorikė Rasa Čepaitienė biurokratų vis atnaujinamą humanitarų šokdinimą, bandymus „optimizuoti“ lituanistinius institutus ir iki absurdo reglamentuoti jų darbo pobūdį kūrybiškumo sąskaita analizuoja kaip vidinės kolonizacijos atvejį. Ši neprognozuojamai kintanti tikrovė humanitarams kelia aputišką klausimą – ar gindami profesinius interesus pajėgsime būti atsakingi ir už didesnę – tautinės bendruomenės – likimą?

JŪRATĖ SPRINDYTĖ, GINTARĖ BERNOTIENĖ